

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ ТЕРОРИСТИЧНОГО ГЕНЕЗУ ДЛЯ КРАЇН З РИНКОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ

*Солопун Н.М., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Трансформаційні процеси, що відбуваються в зв'язку з переходом ряду держав світу від авторитарних до демократичних режимів, введення вільного ринку в умовах глобалізації та світової економічної кризи значно підвищують ймовірність непередбачуваних подій, політичної і соціальної нестабільності, а отже, посилюють інтерес вчених до проблеми політичних ризиків, які виступають невід'ємною частиною життя суспільства, одним з найбільш актуальних проявів якого є ризик терористичних атак.

Тому сьогодні виникла потреба в концептуальному аналізі саме політичних ризиків, що значній мірі породжують терористичну загрозу, і безпеки в умовах трансформації країн з урахуванням специфіки просторово-часового становлення і розвитку, наукового осмислення взаємозв'язку чинників виникнення і особливостей їх прояву.

Більшість країн, що розвиваються, оголосили про свої наміри рухатися в цивілізаційному руслі розвитку, розбудувати демократичне суспільство і увійти в світову спільноту.

Але сьогодні ще недостатньо вивчено питання «ризикогенності» трансформаційного періоду для країн, що розвиваються, тому постає завдання розкриття наслідків такого періоду з точки зору можливості виникнення ризику тероризму. Саме через цей факт питання національної безпеки й, зокрема, безпеки національної економіки цих країн вельми актуальне.

Політичні ризики є атрибутивною ознакою трансформаційного суспільства, їх наявність обумовлена принциповою неможливістю керувати деякими ситуаціями, які здатні поставити під сумнів існування людства [1].

Під час перетворювальних процесів у суспільства практично немає можливості абстрагуватися від політичних ризиків, оскільки саме суспільство є їх витокami. Німецький соціолог і політичний філософ, професор Мюнхенського університету і Лондонської школи економіки Ульріх Бек запропонував досить актуальну сьогодні концепцію «суспільства ризику». Він вважає, що ризики породжуються суспільством, до того ж легітимно, в усіх сферах життєдіяльності суспільства – економічній, політичній, соціальній тощо [2].

Слід зазначити, що політичний ризик, який має місце в країнах з перехідними соціально-економічними процесами і є бекграундом для виникнення таких маргінальних течій, як тероризм, є великою проблемою сучасності.

Сучасний світ характеризується зростанням і посиленням небезпек, кризових і катастрофічних явищ, конфліктних ситуацій, наслідки яких загрожують існуванню суспільства. Все це викликає підвищений інтерес до феномену національної безпеки, що, в свою чергу, актуалізує фундаментальну проблему управління нею.

Підходи до управління безпекою, зокрема національною економікою, змінюються разом зі швидко змінюваними світовими тенденціями. Не так давно парадигма вивчення теорії безпеки (секьюрітології) почала розглядатися в менеджменті і вже набула поширення як на мікро-, так і на макрорівні [3].

Сучасний період розвитку постіндустріального суспільства характеризується виникненням у багатьох країнах економічних криз, під час яких спостерігається різкий спад виробництва, крах банківської системи, різке збільшення рівня безробіття, зубожіння населення тощо.

Таким чином економічна система постійно знаходиться під впливом безлічі внутрішніх і зовнішніх факторів, які можуть здійснювати деструктивний вплив на соціально-економічний розвиток суспільства.

Тому, завдання державного управління полягає в розробці комплексу заходів щодо здійснення моніторингу ризиків і загроз для забезпечення реалізації національних інтересів у економічній сфері, під яким, як правило, розуміється безперервний і систематичний збір інформації для здійснення контролю за розвитком певного соціально-економічного процесу, а також його прогнозування.

Система моніторингу ризиків і загроз може бути ідентифікована як складна, відкрита і стійка система, основними завданнями якої є комплексний аналіз протікання процесів реалізації національних інтересів в економічній сфері і виявлення на цій основі небезпек по їх реалізації, кількісно-якісна оцінка загроз економічній безпеці, прогноз їх розвитку та побудова і уточнення ієрархії зазначених загроз.

Перелік посилань

1. Віннічук О. В. Політичні ризики в умовах демократичної трансформації суспільства : теоретико-праксеологічний аналіз : монографія. Кам'янець-Подільський : ПП Мошак М. І., 2013. 220 с.

2. Бек У. Общество риска : На пути к другому модерну / пер. с нем. В. Седельника, Н. Федоровой. Москва : Прогресс-Традиция, 2000. 383 с.

3. Ярочкин В. И. Секьюритология: наука о безопасности жизнедеятельности. Москва : Ось-89, 2000. 400 с.

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ СВІТОВИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПОТОКІВ

Червякова В.В., канд. екон. наук, доцент

Червякова Т.І., канд. техн. наук, доцент

Національний транспортний університет, м. Київ

Світові торговельні потоки визначаються багатьма факторами (торговельною політикою країни, характером та розташуванням споживчого попиту, витратами на роботу та інші ресурси). Іншою важливою, але недооціненою, рушійною силою торговельних потоків є технології.